

Laga kraft 2019-03-12

Planbeskrivning

Detaljplan för **Karlsborgs Flygfält 1:1 mm, Flottiljområdet**

i Karlsborg, Karlsborgs kommun
Västra Götalands län

Plan- och byggenhet – januari 2019

PLANBESKRIVNING

HANDLINGAR

Följande handlingar finns tillgängliga i de olika planskedena.

- Plankarta med bestämmelser
- Planbeskrivning
- Genomförandebeskrivning
- Fastighetsförteckning
- Samrådsredogörelse
- Granskningsutlåtande

Samråd	Granskning	Antagande
X	X	X
X	X	X
X	X	X
X	X	X
	X	X
		X

PLANENS SYFTE OCH HUVUDDRAG

Planen processas genom standardförfarandet då ändringar i förhållande till gällande plan endast berör försvarsintressen inom ett litet delområde.

Detaljplanen är till största delen identisk med gällande plan. Planändringen möjliggör dock att rivning av tre byggnader (Byggnad 21, 22 och 65) på södra sidan om kaserngården samt att möjliggöra byggnation för försvarets verksamhet på platsen. Av detta skäl har det skett smärre förändringar av planbestämmelserna och i planbeskrivningen. Dessa har justerats med hänsyn till den förändring av byggnationen som försvarsmakten nu planerar inom del av området.

Ärendebeskrivning

Efter det att gällande plan vann laga kraft har förutsättningarna för försvaret ändrats. Vid projekteringen av den byggnation som skulle möta behovet av utvecklingen inom området har det visat sig att de i gällande detaljplan ställda kraven inte är förenliga med den funktion som krävs för försvarsmaktens planerade behov inom området.

Fortifikationsverket har hemställt om att detaljplanen ändras så att en rivning av byggnaderna 21, 22 och 65 blir möjlig. Byggnaderna kommer i den planerade utbyggnads-etappen att ersättas på ett sätt som medför att den nuvarande "campusmiljön" bibehålls så långt som möjligt.

FÖRENLIGT MED 3, 4 OCH 5 KAP. MILJÖBALKEN

Planen reglerar mark som till väsentliga delar redan är exploaterad. Det innebär att planen medför god hushållning med naturresurser. Detaljplanen är också förenlig med totalförsvarets riksintresse och har så långt möjligt anpassats till riksintresset för kulturmiljön.

För att Försvarsmaktens verksamheter ska kunna bestå och utvecklas samtidigt som Karlsborg kan utvecklas som bostadsort behöver kommunens och Försvarsmaktens

intressen sammanvägas. Det finns sedan tidigare en utvecklad praxis om detta. Den består i att bostäder ska kunna tillkomma inom den nuvarande bebyggelsestrukturen men förtätningar ska undvikas i de mest utsatta lägena. Kommunen ska inte med utgångspunkt från den befintliga eller tillkommande bostadsbebyggelsen eller andra störningskänsliga verksamheter ställa sådana miljökrav att Försvarsmaktens verksamhet försvåras. Detta innebär inte att Försvarsmakten ska stå fri från miljökrav. Flygplatsen med tillhörande verksamheter ska provas, vilket sker i en särskild prövning enligt miljöbalken. För närvarande pågår denna prövningsprocess.

Med beaktande av ovanstående och utifrån regleringarna i denna nya plan bedöms att planen är förenlig med miljöbalkens hushållningsbestämmelser. Prövningen av Karlsborgs flygplats förutsätts innefatta föreskrifter som innebär att miljökvalitetsnormer inte överskrids som följd av försvarets verksamhet. Övriga verksamheter bedöms inte ha sådan karaktär att miljökvalitetsnormer äventyras.

Miljökonsekvensbeskrivning

Områdets användningsmöjligheter förändras relativt lite genom den nya detaljplanen i förhållande till tidigare detaljplan. Tillkommande negativa miljökonsekvenser blir därför förhållandevis små. Plan- och byggenheten bedömer därför att det inte behöver upprättas en separat miljökonsekvensbeskrivning. Inom ramen för denna planbeskrivning beskrivs de konsekvenser som bedöms uppstå på grund av planändringen och den påverkan som blir på kulturmiljön i området. Den utredning som har gjorts för miljöpåverkan handlar om påverkan på riksintresse för kulturmiljön och totalförsvaret.

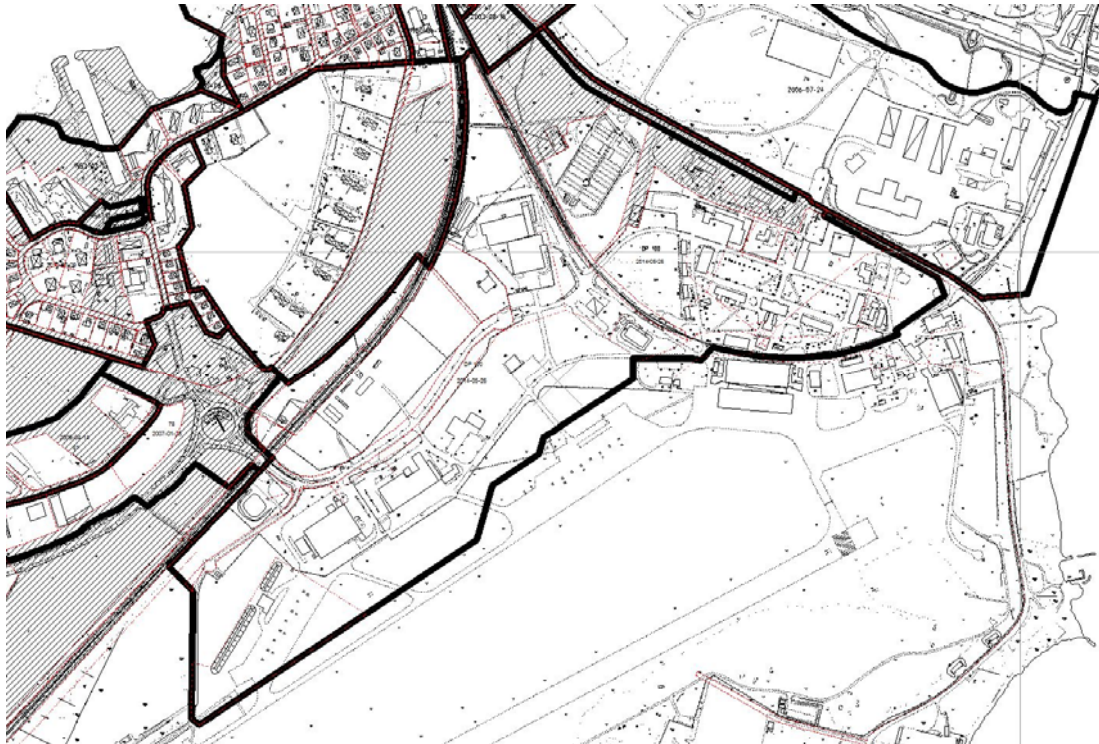
PLANDATA

Läge och areal

Detaljplanen omfattar ett drygt 50 ha stort område. Planområdet är beläget i sydöstra delen av Karlsborgs tätort cirka en kilometer från Karlsborgs centrala delar. Den största delen av området består av den mark som planlades i samband med nedläggningen av flygflottiljen F6. Några smärre markbitar har tillkommit. I nordost begränsas planområdet av Flottiljvägen. I nordväst utgör väg 49 och befintlig järnvägsbank gräns. I sydost angränsar flygfältet med tillhörande bebyggelse.

Markägareförhållanden

Kommunens markinnehav inom och angränsande till planen framgår av följande karta.

Snedskrafferade markområden ägs av Karlsborgs kommun. Övriga fastighetsägare och rättigheter framgår av separat fastighetsförteckning.

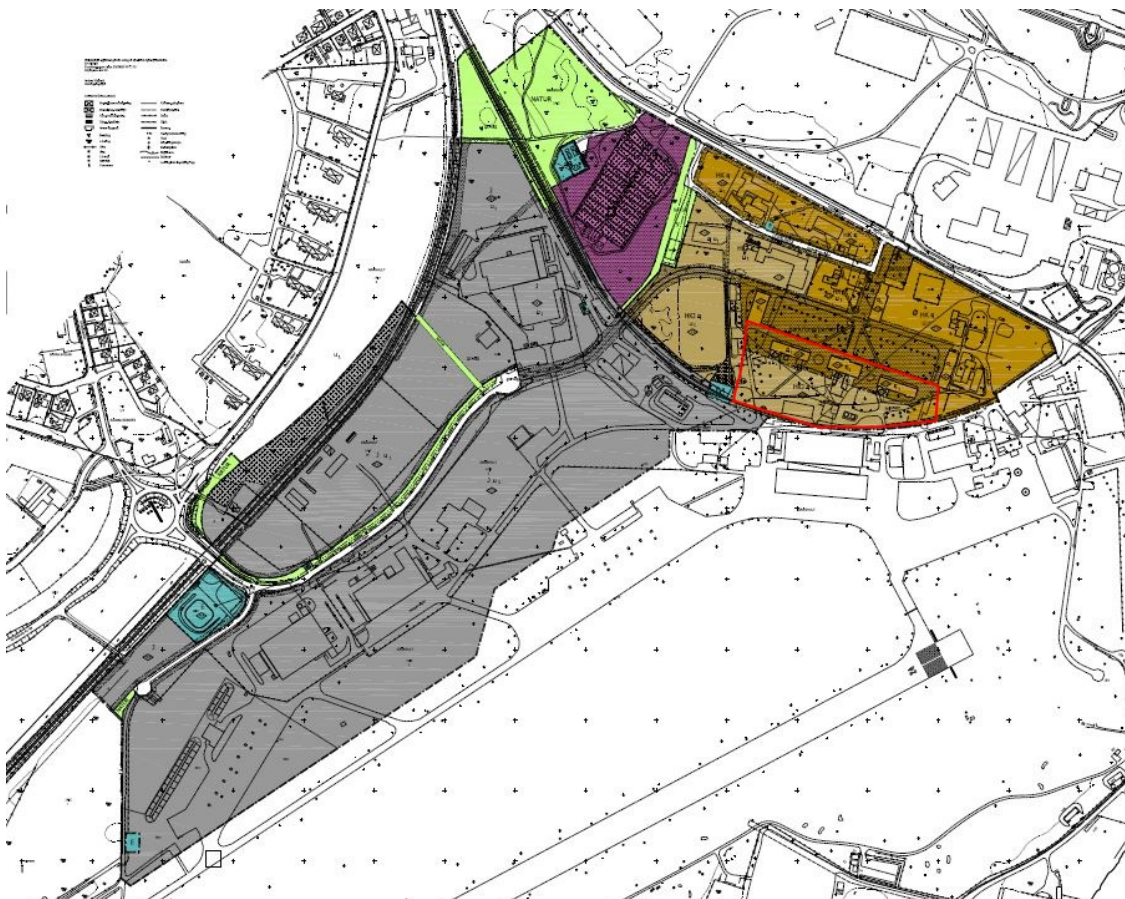
TIDIGARE STÄLLNINGSTAGANDEN

Översiktliga planer m. m.

Efter att beslut hade fattats om nedläggning av flygflottiljen träffades en överenskommelse om att kommunen skulle överta en stor del av området. I samband med övertagandet utarbetades en fördjupad översiktsplan som skulle ligga till grund för den fortsatta planeringen. Planen antogs av kommunfullmäktige 1996-05-28. Genom det förnyade intresset från Försvarmakten att bedriva verksamhet i området och ett avtal om återförande av området till staten har den fördjupade översiktsplanen blivit inaktuell. Situationen idag motsvarar den som anges i översiktsplan 2020 som vann laga kraft 2014-10-23, kapitlet ”försvars- och försvarsnära verksamheter”.

Detaljplaner

Hela planområdet omfattas av detaljplan för Gräshult 14:3 mm (numera Karlsborgs Flygfält 1:1), Flottiljenområdet i Karlsborg, lagakraftvunnen 2014-05-26.

Gällande detaljplan. Röd linje = område som ändras.

Kommunala beslut i övrigt

Byggnadsnämnden gav 2015-10-15 plan- och byggenheten i uppdrag att ändra gällande detaljplan så att försvarets planerade byggnation ryms inom planbestämmelserna.

För området finns en kulturhistorisk inventering, utförd 1995 av dåvarande Skaraborgs länsmuseum. Inventeringen har legat till grund för gällande detaljplan och rekommendationerna i denna plan ska beaktas vid utformningen av tillkommande bebyggelse.

Riksdagsbeslut

Riksdagen tog 2004 beslut om att Karlsborgs flygplats ska vara kvar och utvecklas. Utifrån detta inrättades 2007-04-30 ett terminalområde och en kontrollzon med flygledning på flygplatsen.

Förordnanden, riksintressen m. m.

Hela planområdet är av riksintresse för totalförsvaret enligt MB kap 3 § 9.

Området norr om det numera delvis borttagna industrispåret är av riksintresse för kulturmiljövården enligt MB kap 3 § 6. Riksintresset för kulturmiljövården har beaktats i den grad som framgår av planbeskrivningens bebyggelsekapitel och genom gestaltungsbestämmelser, skyddsbestämmelser och rivningsförbud på plankartan.

Vätterns vattenområde är av riksintresse för naturvården enligt MB kap 3 § 6 och för yrkesfisket enligt MB kap 3 § 5. Västra Vättern är även utpekad som ett Natura 2000-område, vilket också betraktas som riksintresse. Av det följer att denna del av Vättern omfattas av art- och habitatdirektivet och därmed skydd för bevarande av livsmiljöer, vilda djur och växter. Planområdet ligger som närmast 130 meter från stranden. Detaljplanen bedöms inte medföra förändrade användningar som riskerar skador på Natura 2000-området.

Vättern med omgivande strandområden är även ett så kallat geografiskt riksintresse för friluftsliv och turism enligt MB kap 4, vilket omfattar stora delar av Karlsborgs kommun, men detta riksintresse ska enligt översiktsplanen inte hävdas inom planområdet på grund av att riksintresset för totalförsvaret har företräde.

Skyddsområde för dricksvatten

Från och med 2014-03-01 gäller ett nybildat skyddsområde för Vättern som dricksvattentäkt. Skyddsområdet omfattar även Bottensjön och en strandremsa om 50 meter samt de vattendrag med närområde som mynnar i Vättern och Bottensjön. Skyddsområdet ligger utanför planområdets gränser. Verksamheten inom planområdet förutsätts bli anpassad till de föreskrifter som följer av skyddsområdet så att verksamheten inte bidrar till försämrade vattenkvalitet.

Fornminnen

I södra delen av det område som betecknats med HKJ finns en milsten som härrör från tiden före etablerandet av flygflottiljen. Milstenen står vid den gamla sträckningen av vägen från Mölltorp via Underbacken till Rödesund. Numera står den vid korsningen mellan Safirvägen och Milstensvägen som båda utgör interna vägar inom kvartersmark. En milsten är en fast fornlämning och är som sådan skyddad enligt lagen om kulturminnen mm. Enligt lagen är det förbjudet att utan tillstånd ta bort, övertäcka eller skada milstenar. Milstenen kommer att behöva flyttas. Flytt av milsten tillståndsprövas enligt kulturmiljölagen och ansökan görs hos Länsstyrelsen. Öster om ”vaktkasernen” vid infarten till området finns en minnessten som betraktas som ett kulturminne i bruk.

Till alla fornlämningar hör ett skyddsområde vars storlek är betingat av lämningens betydelse.

Miljökvalitetsnormer för vatten

EU:s ramdirektiv för vatten och förordningen (2004:660) om förvaltningen av kvaliteten på vattenmiljön innebär bland annat att Sverige har fastställt kvalitetskrav i form av miljökvalitetsnormer för ytvatten, grundvatten och skyddade områden. Den aktuella delen av Karlsborgs kommun ansluter till den ytvattenförekomst som utgörs av Vättern – Storvättern. Vättern har avrinning genom Motala ström och tillhör därmed Södra Östersjöns Vattendistrikt.

Dagvattnet från området förs dels till Vättern och dels till Bottensjön som också tillhör samma vattenförekomst. Både den ekologiska och kemiska statusen i Vättern och Bottensjön är för närvarande god och miljökvalitetsnormen var oförändrad eller bättre status år 2015.

Det finns också en miljökvalitetsnorm för grundvatten för området Karlsborg – S Fågelås som berör hela detaljplaneområdet. Grundvattenförekomsten har idag god kemisk och kvantitativ status, och normen var oförändrad eller bättre status år 2015.

Detaljplanen bedöms inte medföra förhållanden som försämrar förutsättningarna att fortsatt leva upp till miljökvalitetsnormerna.

Strandskydd

Strandskyddet för Vättern och Bottensjön, som generellt utgör 300 meter från strandlinjen, är upphävt inom planområdet enligt företrädare på länsstyrelsen. När ny detaljplan tas fram ska strandskyddet prövas på nytt. Planområdet ligger som närmast ca 130 meter från Vättern, varför det östra hörnet av planområdet omfattas av omprövningen. Denna del av planområdet berörs ej av föreliggande ändring i gällande detaljplan. I planen föreslås att strandskyddet även fortsatt upphävs inom hela planområdet. Särskilt skäl för att upphäva strandskyddet är att området redan tagits i anspråk på ett sätt (militär verksamhet) som gör att det saknar betydelse för strandskyddets syften. Mellan planområdet och stranden ligger också en större väg.

FÖRUTSÄTTNINGAR, FÖRÄNDRINGAR OCH KONSEKVENSER**Riksintressen**

Planområdet är påverkat både av riksintresse för kulturmiljövården och totalförsvaret. Det nu aktuella behovet av moderna och funktionsanpassade byggnader innebär att avvägning måste göras mellan riksintressena.

Riksintresset för kulturmiljövård presenteras under rubriken Bebyggelseområden.

Riksintresset för totalförsvaret presenteras under rubriken Totalförsvaret.

I arbetet med detaljplanen har tre olika alternativ utretts. De tre olika alternativen beskrivs kort nedanför. Det är alternativ 1 som har bedömts att sammanlagt påverka de båda riksintressena minst och är således det alternativ som har legat till grund för det fortsatta planarbetet.

Alternativ 0 innebär att detaljplanen inte vinner laga kraft och att nuvarande markanvändning fortgår enligt gällande detaljplan. Detta alternativ innebär en risk för stor påverkan på riksintresset för totalförsvaret eftersom försvarsmaktens intressen kanske inte kommer att kunna tillgodoses i området i och med deras behov av att utöka verksamheten. Bevarande av byggnad 21, 22 och 65 medför en mindre negativ påverkan på riksintresset för kulturmiljövården då dessa kan tillbyggas och sammanbyggas på den södra sidan.

Alternativ 1 medför att de tre berörda byggnaderna 21, 22 och 65 kan komma att rivas och ersättas med ny bebyggelse. Detta alternativ innebär en påverkan på riksintresset för kulturmiljön eftersom de tre byggnaderna ingår i det kulturhistoriska intresseområdet. För att minimera påverkan på kulturmiljön har ett antal bestämmelser och ett avtal upprättats. Avtalet innebär att byggnaderna inte kommer att kunna rivas innan de beslut som ska tas för att säkerställa att ersättningsbebyggelsen kommer till stånd. Rivningen medför stor påverkan på bebyggelsemiljöns kulturvärden, dels genom att värdefulla enskilda byggnader försvinner, dels genom förändringar i miljön kring kaserngården. Möjlighet att uppföra ny bebyggelse som är anpassad till försvarsmaktens behov medför å andra sidan ingen negativ påverkan på riksintresset för totalförsvaret.

Alternativ 2 är annan placering i Karlsborg eller på annan ort. Detta alternativ innebär en stor negativ påverkan på riksintresset för totalförsvaret då deras pågående verksamhet redan har etablerat sig på platsen och etapp 1 redan står klar. Bevarande av byggnad 21, 22 och 65 medför ingen negativ påverkan på riksintresset för kulturmiljövården.

Totalförsvaret

Försvarsmaktens förband i Karlsborg är primärt en militärstrategisk resurs som ska öka mängden handlingsalternativ genom att komplettera och tillföra lösningar utanför de reguljära förbandens möjlighet. Förbanden ska i första hand användas för specialoperationer som komplexa fritagnings- och undsättningsoperationer samt kvalificerade underrättelse- och säkerhetsoperationer med mera.

Förbanden kännetecknas främst av hög tillgänglighet, stor rörlighet, flexibilitet och anpassningsförmåga. Den primära uppgiften är strid, underrättelseinhämtning och militärt stöd. Förbanden har hög beredskap med särskilt uttagen personal med stor operativ erfarenhet samt med hög utbildnings- och träningsnivå.

Det har sedan länge funnits ett behov av att utöka och anpassa infrastrukturen för förbanden, för att erhålla mer ändamålsenliga lokaler. Inom Försvarsmakten har det sedan 2006 genomförts utredningar för att hitta den mest lämpliga grupperingen inom Karlsborgs garnison och redan 2008 framkom att Flottiljområdet och området kring kaserngården var mest lämplig. Senast 2014 gjordes en utredning där hela garnisonen genomlystes och där slutsatsen blev att tidigare framtaget förslag på plats alltså var mest lämplig.

Målet med etableringen är framför allt att erhålla en samlad gruppering med en infrastruktur som medger rätt förutsättningar för att kunna verka och lösa de uppgifter

och uppdrag som tilldelats och med erforderlig avskildhet, sekretess och säkerhet för verksamheten som helhet, dels i förhållande till andra verksamheter inom och utom garnisonen och dels inom förbanden. Ny gruppering ska också medge en möjlighet att i framtiden utvecklas avseende operativ förmåga och produktionsverksamhet med hjälp av en behovsanpassad infrastruktur. Förändringar, såväl i omvärlden som organisatoriska, kräver möjligheter till flexibla lösningar och möjlighet att utveckla verksamheten.

Det förslag för ny gruppering på befintlig plats som utredningen 2014 resulterade i och som sedan utvecklats vidare av Försvarsmakten, Fortifikationsverket och Försvarets materielverk gemensamt, grundar sig i första hand på de behov som verksamheten har utifrån ställda krav på funktion och förmåga.

Värdet av Karlsborgs flygplats består i första hand av möjligheterna att fortsatt nyttja en av få kvarvarande militära övningsflygplatser men även av de mycket omfattande samhällsinvesteringarna. Flygplatsen är numera en övningsflygplats i det nationella systemet av militära flygplatser i landet, vilket därmed utgör en väsentlig resurs för flygstridskrafternas totala verksamhet. Samtliga militära flygplatser utgör även reservflygplatser vid pågående flygtjänst i händelse av otjänlig väderlek vid återgång till ordinarie flygplats för flygande enheter, eller vid nödsituationer. Försvarsmakten bedömer att det saknas såväl ekonomiska förutsättningar som andra motiv för att överväga nyetablering av militära flygplatser. Behovet av skydd för riksintresset är därför mycket högt prioriterat.

Sammanfattningsvis kan konstateras att tänkt plats för ny gruppering i Karlsborg är noga utredd och genomtänkt och grundar sig på de krav, behov och mål som förbandens funktioner och uppgifter kräver. Försvarsmakten vidhåller att tänkt plats är den mest lämpliga inom Karlsborgs garnison då ingen annan plats har framkommit som uppfyller ställda krav.

Övervägande Riksintressen

Planområdet innehåller två riksintressen som inte fullt ut går att kombinera. För att kulturmiljövårdens riksintresse ska tillgodoses måste området bevaras i fråga om de tre byggnaderna söder om kaserngården. För att försvarsmaktens riksintresse ska tillgodoses måste dessa rivas.

Totalförsvarets riksintresse på platsen består av behovet att utöka och anpassa infrastrukturen med ändamålsenliga lokaler. Den aktuella platsen och utformningen är den mest lämpliga enligt de utredningar som gjorts. Att samla verksamheterna för att erhålla en infrastruktur som medger rätt förutsättningar för att kunna verka och lösa de uppgifter och uppdrag som tilldelats och med erforderlig avskildhet, sekretess och säkerhet för verksamheten som helhet, i förhållande till andra verksamheter inom och utom garnisonen samt inom förbanden. De ständiga förändringar och de möjligheter till flexibla lösningar som då krävs för att det ska vara möjligt att utveckla verksamheten måste också beaktas.

I förslaget till byggnation, som kommunen har tagit emot av fortifikationsverket, tillgodoses delar av värdena i kulturmiljön men inte helt. Symmetrin och axialiteten påverkas till viss del i och med att den nya byggnaden inte är helt centrerad och inte heller helt

symmetrisk. De tidiga förslagen till byggnadernas utformning visar prov på hur detta kan uppfattas på platsen.

Utöver det påverkas även kasernplatsens storlek och omfattning indirekt. För kasernplatsens bevarande är omslutande byggnader en del av platsens upplevda storlek. Kasernplatsen i sig blir inte bebyggd men den nya byggnaden kommer att placeras 7 respektive 14 meter närmare kasernplatsen. Placeringen av den nya byggnaden är uppkommen av behovet av större yta för att utöka verksamheterna i området. Placeringen närmare kaserngården innebär en utökning av möjlig byggnadsyta på mer än 2 500 m². Med hangarens placering i beaktande möjliggör rivning och ändrad placering mer än dubbelt så stor yta för de verksamheter som inte ingår i hangardelen. Detta behövs för att försvarsmaktens verksamhet ska kunna utökas i den omfattning som de tagna besluten innebär. Den nya byggnadens volymer kommer i stort att spegla dagens byggnader, även om den inte kommer att ha samma volymuppdelning. Våningsantalet kommer att vara detsamma som hos befintliga byggnader för att inte påverka kaserngården mer än nödvändigt.

Arkitekturen har diskuterats i fortifikationsverkets arkitekturråd och byggnaden har bedömts ha god arkitektur trots att förslaget endast är i förslagsstadiet. Viktiga detaljer att fortsättningsvis studera för att säkerställa en god arkitektur är sockelutformning, fönsters placering i vägg och omfattning samt takfotsutformning.

Dokumentation av byggnad 21, 22 och 65 har gjorts i samband med detaljplanearbetet och finns sparad i kommunens arkiv och hos Fortifikationsverket.

Avvägningen i det aktuella fallet måste göras till totalförsvarets fördel. Detta beroende på att det finns ett tungt vägande allmänt försvarsintresse. Anpassning till kulturmiljön har så långt möjligt gjorts för att påverka riksintresset för kulturmiljövård så lite som möjligt.

Kvartersmark i allmänhet

De användningar och regleringar av bebyggelsen som finns i gällande detaljplan behålls till största del. De reglerade användningssätten innefattar även Försvarsmaktens verksamheter av motsvarande karaktär. Det förtydligas att förläggningsutrymme i anslutning till en verksamhet tillåts. Sådana utrymmen är idag etablerade för hundtjänstutbildning och för Försvarsmaktens behov. Bedömningen att området inte är lämpligt för bostäder i övrigt kvarstår. I bestämmelserna är det inlagt en text som klargör att området kan användas för den typ av utbildning och övning som militär och polis bedriver. En förutsättning för att dessa ska tillåtas är att de passar ihop med de verksamheter som i övrigt finns inom planområdet.

Området är sedan tidigare utbyggt till stora delar. Här och där finns dock luckor för ny bebyggelse eller tillbyggnader.

I nordvästra delen av planområdet har område där Karlsborgs södra kyrkogård ligger avsatts som begravningsplats. Avgränsningen sammanfaller med det markområde som ägs av Svenska kyrkan. Kyrkogården ligger nära flygplatsen men kan även med den

förutsättningen periodvis upplevas som ett vilorum för avlidna och som en lugn och rogivande plats.

Kvartersmarken väster om järnvägsbanken för före detta Karlsborgsbanan ägs av Fortifikationsverket men verket har inga planer på att bygga i detta område varför bebyggelsemöjligheterna har begränsats. Syftet med markinnehavet från Fortifikationsverkets sida är att förhindra verksamheter som riskerar att stå i konflikt med den etablerade utbildningsverksamheten för tjänstehundar på fastigheten Vanäs 1:4.

Hela området norr om det tidigare industrispåret är av högt kulturhistoriskt värde. Området utgör riksintresse för kulturmiljövården. Inom hela detta område ska förändringar anpassas till befintlig struktur och bebyggelsemönster. Gällande skyddsbestämmelser och rivningsförbud har behållits på tre sidor av kaserngården. De tre byggnaderna längs södra sidan av kaserngården har dock inte längre rivningsförbud. Vid sidan av de byggnader som inte får rivas och den centrala öppna kaserngården finns goda förutsättningar till komplettering av bebyggelsen. Kompletteringsmöjligheterna är en viktiga för att området ska kunna anpassas till förändringar av verksamheten.

I följande beskrivning av bebyggelseområdets kulturhistoriska värden redovisas vad som är värdefulla och viktiga drag hos den befintliga bebyggelsen. Där finns också beskrivet hur man bör förhålla sig till de kulturhistoriska värdena vid planering av ny bebyggelse, tillbyggnader eller renoveringar.

Bebyggelseområden

Delar av det aktuella planområdet har i drygt 130 år använts för olika typer av militär verksamhet. Flottiljenområdet har ett högt samhällshistoriskt värde som en del av både den svenska försvarsmaktens och Karlsborgs historia. Befintlig bebyggelse inom planområdet speglar tydligt de olika militära epokerna på platsen, dels tiden som infanteriets volontärskola dels tiden som flygflottilj.

Från infanteriets volontärskola finns fyra byggnader bevarade runt den före detta kaserngården. Dessa byggdes 1878-1879 och inramar kaserngården på tre sidor. Byggnaderna visar fortfarande den strikta symmetri som präglade den militära arkitekturen under lång tid. Från perioden som flygflottilj finns ytterligare fyra byggnader kvar i anslutning till kaserngården. Dessa byggdes 1939-1945 och är också mycket typiska för sin tids arkitektur, huvudsakligen i funktionalistisk stil.

Tyngdpunkten för stor kulturhistorisk hänsyn läggs på följande två huvuddelar:

- Den rektangulära och öppna kaserngården med dess bevarade ursprungliga gatumönster och struktur
- Bebyggelsen som inramar kaserngården

Planbestämmelser, i gällande plan, som säkerställer att kaserngården hålls obebyggd och även fortsättningsvis har kvar karaktären av en öppen plats med fria siktlinjer behålls. Skyddsbestämmelser och rivningsförbud i gällande plan för bebyggelsen som inramar kaserngården behålls på tre sidor. För resterande bebyggelse, som omfattas av

riksintresse för kulturmiljövården, ska fortsatt stor varsamhet tillämpas vid framtida förändringar.

Kanslihuset eller Befälsbyggnaden – 1878

Byggnaden utgör kaserngårdens avgränsning åt öster. Den har i huvudsak använts för den militära administrationen, men har också inrymt bostadsrum för officerare och en matsal. Byggnaden har flera arkitektoniska detaljer som repeteras på de andra tre byggnaderna från volontärskolans tid, exempelvis profilerade taktassar och andra snickeriutsmyckningar.

Viktiga karaktärsdrag är:

- Det svarta falsade plåttaket.
- Fasadernas utsmyckningar och strikta symmetri.
- Skorstenarna.
- De sexdelade korspostfönstren.
- Kopplingen till den liknande träbebyggelsen intill från samma epok.

För denna byggnad gäller följande:

- Byggnaden får inte rivas.
- Byggnadens exteriör ska bevaras.

Gymnastik- och exercishuset – 1879

Byggnaden avgränsar kaserngårdens kortsida i väster. Också denna byggnad ansluter i sitt uttryck och i detaljer till de övriga tre byggnaderna, bland annat återfinns utsmyckningar i form av en fris med spetsiga paneländar och dekorationer vid gavelspetsarna. Denna byggnad är den enda som har kvar sina utsirade överstycken över fönstren. En avvikande detalj är takmaterialet, som utgörs av trapetskorrugerad plåt. Vid framtida underhåll bör denna ersättas med en bandfalsad svart plåt lika de övriga byggnadernas taktäckning.

Viktiga karaktärsdrag är:

- Fasadernas utsmyckningar.
- Fönstrens utförande, placering och bevarade utsirade överstycken.
- Kopplingen till den liknande trähusbebyggelsen intill från samma epok.

För denna byggnad gäller följande:

- Byggnaden får inte rivas.
- Byggnadens exteriör ska bevaras.

Vaktkasernen – 1939

Den norra delen av byggnaden utgörs av en modernistiskt präglad byggnad i vit puts. Den är delvis byggd i två våningar och har ett karaktäristiskt fönsterband åt väster. I bottenvåningen finns vaktrum samt kontorsrum medan den högre delen utgörs av ett larmtorn. Sammanbyggd med entrébyggnaden finns en mer traditionellt utformad tegelbyggnad som bland annat inrymde en brandstation med ett slangtorn av trä åt öster, sadeltak och fyrdelade korspostfönster. Denna byggnad har samma karaktär som matsalen, vilken är uppförd några år senare.

Viktiga karaktärsdrag är:

- Vaktbyggnadens modernistiska arkitektur med vit puts, flackt tak och fönsterband.
- Tegelbyggnadens koppling till matsalen mitt emot.

För denna byggnad gäller följande:

- Byggnaden får inte rivas.
- Byggnadens exteriör mot norr och väster ska bevaras.

Sjukhuset – 1940

Byggnaden har en välbevarad tidstypisk modernistisk arkitektur. Den består av två byggnadskroppar ställda mot varandra i 90 graders vinkel – den ena med hög sockel och källarfönster, den andra med lägre sockel utan källare. Taken utgörs av två flacka pulpettak. Sjukhuset har en väl bibehållen ursprunglig karaktär. Fasaden är putsad och fönstren är ursprungliga. Entrépartiet, med undantag för porten, är bevarat liksom flera smidesräcken och en tidstypisk betongterrass ovanpå delar av källarvåningen. Över terrassen har dock ett avvikande skärmtak tillkommit. Byggnaden bildar tillsammans med portkasernen inramningen av kaserngårdens norra långsida och är ett viktigt inslag som en av byggnaderna vid områdets huvudentré.

Viktiga karaktärsdrag är:

- Den putsade fasaden.
- Bevarade ursprungliga detaljer såsom fönstren med ursprungligt maskinvalsat fönsterglas, entrépartiet mot öster samt balkongräckena och trappräckena av smide.
- Byggnadens volym och de flacka pulpettaken.

För denna byggnad gäller följande:

- Byggnaden får inte rivas.
- Byggnadens exteriör ska bevaras – med undantag för skärmtaket ovanför terrassen samt den utbytta entréporten.

Parkmässen eller Officersmässen – 1940

Byggnaden uppfördes som mäss för flottiljens officerare. Den utgör inramningen av den nordostliga delen av flottiljens kaserngård. Mässen utgörs av tre byggnadskroppar, en central del och en förskjuten sidodel i två våningar samt en lägre sidobyggnad. Den har en mycket tidstypisk modernistisk arkitektur med inslag av fönsterband och flacka takfall.

Ursprungligen var byggnaden putsad, men fasaden har tilläggsisolerats och försetts med en ljus locklistpanel. Fönster, portar och entrépartier är dock i huvudsak ursprungliga. Vid framtida förändringar och underhåll av byggnadens fasad ska en mer ursprunglig karaktär eftersträvas. I första hand genom att fasaden putsas eller i andra hand förses med en slät spontad panel.

Viktiga karaktärsdrag är:

- Bevarade ursprungliga detaljer såsom de funktionalistiska fönsterbanden samt två-, tre- och fyrluftsfönstren med ursprungligt maskinvalsat fönsterglas. Viktig är också den ursprungliga huvudentrén.
- Byggnadens volym och det flacka taket.

För denna byggnad gäller följande:

- Byggnaden får inte rivas.
- Exteriören ska bevaras – med undantag för fasadmaterialet som ges en slät karaktär.

Matsalen – 1945

Matsalsbyggnaden av tegel och med tegeltak ersatte 1945 en matsalsbyggnad av trä från volontärskolans tid. Den är centralt placerad i kaserngårdens mittaxel och detta markeras genom ett framskjutande mittparti. Också denna byggnad har en symmetrisk fasad mot kaserngården och utgör, tillsammans med de båda kasernerna från 1879, kaserngårdens avgränsning i söder.

Förutom matsalar inrymdes även lektionssalar i denna byggnad. Bakom matsalsbyggnaden finns ytterligare två byggnader. En träbyggnad i två våningar från volontärskolans tid och en lägre byggnad från 1945 som sammanlänkade matsalsbyggnaden med den äldre träbyggnaden och som inrymde kök.

Viktiga karaktärsdrag är:

- Tegelfasaderna.
- Det framskjutande mittpartiet och fasadens symmetri – främst mot kaserngården.
- Taket av lertegel.
- De fyrdelade korspostfönstren.
- Byggnadens arkitektoniska koppling till brandstationen av tegel mitt emot.

För denna byggnad gäller följande:

- Byggnaden får rivas förutsatt att ny bebyggelse kommer till utförande på platsen.
- Dokumentation och beskrivning ska göras före rivning.

Östra kasernen och Västra kasernen – 1879

Dessa båda byggnader från 1879, utgör tillsammans med matsalsbyggnaden från 1945 en avgränsning av kaserngårdens långsida mot söder. De norra fasaderna, som vetter mot den öppna kaserngården, är i stort sett identiska. Även dessa är strikt symmetriska – både fasadernas indelning och byggnadernas inbördes placering. Flera utsmyckningsdetaljer har repeterats från Kanslihuset, bland annat återkommer under takfoten en fris med spetsiga paneländar, dekorationer vid gavelspetsarna och speglar under andra våningens fönster. Även fönstren har likadant utförande som på Kanslihuset.

Viktiga karaktärsdrag är:

- Det svarta falsade plåttaket.
- Fasadernas utsmyckningar och strikta symmetri.
- De sexdelade korspostfönstren.
- Kopplingen till varandra och den liknande träbebyggelsen intill från samma epok.

För dessa byggnader gäller följande:

Byggnaden får rivas förutsatt att ny bebyggelse kommer till utförande på platsen.

Dokumentering och beskrivning ska göras före rivning.

Utgångspunkter för utformningen av ny bebyggelse mot kaserngården

Den bebyggelse som planeras på södra sidan om kaserngården ska utformas efter fortifikationsverkets kvalitetsprogram som är skapat för att förbättra den arkitektoniska kvaliteten hos fortifikationsverkets fastigheter. I kvalitetsprogrammet ingår deras arkitekturpolicy, där inriktning för fastighetsförvaltningen anges i fem huvudområden:

- Ta tillvara och utveckla platsens karaktär
- Låta gestaltningen spegla verksamheten
- Använda väl beprövad teknik och material
- Utveckla miljöhänsyn och kretsloppsanpassning
- Byggnader och miljöer ska kunna förändras

Upprättat förslag till nybyggnation, vid den ursprungliga kaserngården för infanteriets volontärskola, utgår från befintliga byggnaders skala och volym. Ambitionen har varit att i största möjliga mån behålla den rektangulära kaserngården och de ursprungliga gatu- och gångvägsmönstren.

Avsikten har varit att tillföra nybyggnation som smälter in i området och sluter gårdsrummet likt byggnaderna 21, 65 och 22 tillsammans med kansli- och gymnastikbyggnaden gör idag. För att inte slå sönder den relativt lilla och uppbrutna skalan har nybyggnationen ut mot kaserngården delats av i tre enheter som dock funktionellt hänger samman. På detta sätt har också det viktiga uttrycket, att byggnadernas entréer vänder sig mot gårdssidan kunnat bibehållas, även om den stora huvudentrén är förlagd till baksidan i den vinkel som bildas mellan kontors- och förrådsvolymerna.

En viktig utgångspunkt har varit att nybyggnationen inte skall dominera i höjd utan smälta in i skalan. Därför reser sig nybyggnationen ut mot kasernområdet och den bakre delen hålls ned i höjd mot den intilliggande hangar 81. Nybyggnadens norra fasad är framskjuten och livar med gavlar på kansli- och gymnastikbyggnaderna. Syftet är att minska den nya byggnadens utbredning i längdled, anpassa byggnaden till utarbetat rumsprogram och skapa vackra och praktiska rumsmått mellan nybyggnaden och de befintliga omgivande byggnaderna. Anslutningen mot hangar 81 har varit en viktig del i anpassningen av den nya byggnaden.

All byggnation och arkitektoniskt uttryck tar sin grund i de behov och de önskemål som verksamheten har. I detta fall utförs byggnationen för en verksamhet som har en mycket låg framtoning och med en stark förändringsbenägenhet. Utformningen av byggnaderna har därför tagit sin grund utifrån den ständiga förändring som kännetecknar försvarsmaktens verksamhet. Erfarenhet, inte minst från intilliggande Karlsborgs fästning, har visat att välbyggda byggnader med stor generalitet kan över tid nyttjas till varierande verksamheter och med god ekonomi.

Byggnaden som är mycket komplex med extremt stor funktionell spännvidd är uppdelad i två stora byggnadskroppar som i vinkel ansluts till varandra. I denna vinkel förläggs även huvudentrén lite avskilt från insyn. Den främre byggnadskroppen som vetter mot kaserngården är mer detaljerad och utformad likt ett kontorshus. Medan den bakre byggnadskroppen är enklare och ges karaktär mer som den förrådsbyggnad den också ska vara.

Det arkitektoniska uttryck som eftersträfvats är gedigna relativt massiva volymer utförda i betongelement som detaljeras noggrant i fogar, fönsteromfattningar och fasadstruktur för att trots sin massiva volym ges en vacker slät och dekorerad fasadyta.

Avsikten är att byggnaden skall uppfattas som modern i denna miljö och förmedla en tidlös enkelhet men ändå likt de äldre träbyggnaderna med en subtil detaljeringsnivå. Likt de äldre byggnaderna från volontärskolans tid ges byggnaden en vertikal riktning genom fönstersättningen som är enkelt repetitiv.

Upprättat förslag är ännu endast i förlagsstadiet men viktiga detaljer att studera på fasader fortsättningsvis är sockelutformning, fönsters placering i vägg och omfattning samt takfotsutformning.

Vy från nordväst.

Vy från nordost.

Vy från väst mot den nya entrén.

Översiktlig vy.

Generella utgångspunkter för utformning av ny bebyggelse norr om industrispåret

Den bebyggelse som planeras på södra sidan om kaserngården ska utformas med hänsyn till att den tillkommer inom riksintresseområdet för kulturmiljövården. Detta gäller både för de delar som vetter mot kaserngården och de delar av byggnaden som kommer att ligga bakom dem.

Planen innehåller bestämmelser om hänsyn till de kulturhistoriska värdena och rivningsförbud för de mest värdefulla byggnaderna. Högsta tillåtna höjd har differentierats för den planerade nybyggnaden så att de delar av byggnaden som ligger mot kaserngården inte domineras av bakomliggande delar. Byggrätten har även begränsats på marken. Nybebyggelse får inte tillkomma på kaserngården som därför prickats i planen.

Mot kaserngården utgör den strikta symmetrin och axialiteten viktiga karaktärsdrag som ska vara vägledande vid utformningen av tillkommande bebyggelse. I övrigt ger detaljplanen utrymme för att på olika sätt utforma bebyggelsen utifrån funktionskrav och med en arkitektur som talar om tiden då den tillkommer så att den blir en god representant för en ny årsring i områdets i övrigt kvalitativa arkitektoniska helhet. God anpassning till befintlig bebyggelse och de kulturhistoriska värdena i området i samspel med god samtida arkitektur bör medföra att det kulturhistoriska arvet förs vidare på ett bra sätt. Den nuvarande bebyggelsen rymmer goda exempel på hur bebyggelse med olika stilar kan vara placerade och utformade i förhållande till varandra.

Övrig bebyggelse

I planområdets norra del ligger ett litet begravningskapell i anslutning till befintlig begravningsplats. Byggnad ligger inom område med kulturhistoriskt riksintresse och har markerats med en skyddsbestämmelse om varsamhet vid förändringar.

Mellan och söder om de befintliga järnvägsbankarna ligger ett antal byggnader av olika storlek, vilka tidigare fungerat som hangarer, verkstäder och förråd. Dessa byggnader har varierande gestaltning och begränsat eller litet kulturhistoriskt värde. Mellan byggnaderna finns markområden där nya byggnader kan placeras.

I denna del ligger även ett par mindre träbyggnader för polisens hundtjänstenhet. Även här finns mark för nya byggnader om behovet uppstår.

På fastigheten Gräshult 14:6 ligger en panncentral som försörjer stora delar av Karlsborgs tätort med fjärrvärme. Behov av nya pannor kan byggas i anslutning till anläggningen.

På plankartan har även tre transformatorbyggnader och ett ställverk markerats med E.

Gator och trafik

Planområdet nås idag från väg 49 i väster och från Flottiljvägen i norr. Inom planområdet utgör Flygfältsvägen, Soldatängsvägen och ny väg till befintligt begravningskapell allmänna gator. Övrigt gatunät är inte tillgängligt för allmänheten och ligger på kvartersmark. All parkering inom området sker på kvartersmark.

Om de behov som Försvarmakten har idag ändras i framtiden vill kommunen ha möjlighet att ordna allmän trafik genom området. Därför har reserivat för de viktigaste gatusträckningarna, som kan leda trafik mellan Flygfältsvägen och Flottiljvägen, lagts in i detaljplanen.

Inom den västra delen av planområdet ingår en delsträcka av banvallen för den numera nedlagda Karlsborgsbanan. Trafikverket har påbörjat borttagandet av de anläggningar som finns på banvallen. Planen anger att området där banvallen ligger får användas som trafikområde för fordonstrafik eller för gång- och cykelväg. Det gamla industrispåret som går i en båge genom planområdet ingår i kvartersmarken. Delar av detta spår är borttaget.

Kollektivtrafiken i Karlsborg sker med buss. Närmaste hållplatser ligger vid resecentrum och vid cirkulationsplatsen sydväst om planområdet. Avstånden till kaserngården är ca 1,2 – 1,5 km.

Störningar

Den militära verksamheten medför indirekt störningar genom buller från framförallt flygtransporter och flygövningar. Gällande tillstånd är från 2008. För tillfället är en ansökan om nytt tillstånd för verksamheten under prövning, ärendet ligger för avgörande hos regeringen.

På länsstyrelsens GIS-kartor finns inga markeringar för potentiella föroreningar i mark inom planområdet. Trots detta har det inom flygplatsområdet konstaterats förorening av perfluorerade ämnen s k PFAS. PFAS är en grupp organiska ämnen, som består av en kolkedja där varje väteatom har ersatts med en fluoratom. Ämnena har uppmärksamats under senare år då de har påträffats i grundvatten, dricksvatten och vattendrag i halter som innebär risker för människor och miljön. Eftersom de inte kan brytas ned, finns de kvar i miljön.

I Sverige är användning av vissa typer av brandsläckningsskum den största direkta punktkällan till PFAS. Brandövningar sker ofta vid flygfält, särskilt vid speciella brandövningsplatser, och PFAS är därför en vanligt förekommande förorening vid flygplatser. Inom planområdet har två områden identifierats där brandsläckningsskum innehållande PFAS kan ha använts, Byggnad 148 en f.d. hangar och f.d. brandstationen.

Bedömningen är att dessa förekomster inte berörs av nuvarande planer för området, varför de nu planerade byggnationerna inte medverkar till spridningen av PFAS via grundvattnet till kringliggande vattenförekomster. Ansvaret för ev. åtgärder åvilar försvaret.

Om icke kända markföroreningar påträffas vid till exempel schakt inom området ska detta omgående anmälas till Försvarsinspektören för hälsa och miljö för bedömning av lämplig åtgärd i de fall då föroreningen härrör från försvarets verksamhet. Om föroreningen härrör från civil verksamhet ska motsvarande anmälan göras till kommunens miljöförvaltning, MÖS, för samråd om lämplig åtgärd.

Teknisk försörjning

Ledningsnätet för vatten och avlopp, el, tele mm inom planområdet är utbyggt sedan tidigare. Reservat för underjordiska allmänna ledningar markeras enbart för några mer betydande ledningar. Främst gäller det de kraftledningar som är väsentliga för ortens elförsörjning. Där det finns många ledningar i olika sträckningar har det införts en bestämmelse som uppmärksammar ledningsdragningarna men inte hindrar bebyggande

om man finner det rationellt att göra omläggningar. I några fall finns ledningssträckningar markerade som ledningsrätter på grundkartan. I sydväst, utanför planområdet finns en luftledning för elkraft. En bestämmelse på berörd kvartersmark anger att explosiva varor inte får placeras närmare ledningen än 50 m.

Området är försörjt med fjärrvärme. Ibland är ledningarna förlagda till allmän platsmark och därmed åtkomliga. Men det finns också fjärrvärmeledningar inom kvartersmark och har i sådant fall också hanterats på ovan nämnda sätt för att inte förhindra ett bebyggande som förutsätter att en fjärrvärmeledning flyttas.

Dagvattensystemet innebär att avrinning till Vättern begränsas. Dagvattnet från de områden och anläggningar där man riskerar spill av olja och bränsle leds till en stor anläggning för oljeavskiljning i området. Denna anläggning är avsatt som teknisk anläggning i planen och ligger i den sydvästra delen av planområdet. Därifrån leds det renade dagvattnet i en ledning ut i Bottensjön. I övrigt leds dagvattnet från området ut i Vättern. Det är önskvärt att det dagvatten som rinner direkt till Vättern fördröjs och renas innan det når sjön. Fördröjning och rening är särskilt viktig för stora dagvattenmängder från tak, dränering och hårdgjorda ytor.

Ny bebyggelse kan anslutas till de befintliga tekniska försörjningssystemen. Om belastningen blir för stor i framtiden kan det bli aktuellt med förstärkningsåtgärder.

ADMINISTRATIVA FRÅGOR

Kommunen är huvudman för allmän platsmark.

Genomförandetiden har satts till fem år från den dag planen vinner laga kraft. Den tiden har valts med tanke på att förutsättningarna för Försvarmaktens verksamhet kan ändras på ett sätt som gör att kommunen får behov av att göra förändringar inom planområdet. Sådana förändringar underlättas om genomförandetiden är kort.

Strandskyddet är upphävt inom planområdet efter det att detaljplanen vunnit laga kraft.

Konsekvenser av planens genomförande

Den ändring som nu genomförs får begränsade konsekvenser för området som helhet. Riksintresset för kulturmiljövården kommer dock att bli påverkat genom att rivningsförbudet för bebyggelsen söder om kaserngården tas bort. För att motverka en alltför stor påverkan på riksintresset för kulturmiljövården ersätts rivningsförbudet med ett antal placerings-, gestaltungs- och varsamhetskrav.

Byggnadshöjden mot kaserngården har satts till 9 meter för att harmonisera med befintlig bebyggelse runt kaserngården. Härigenom kommer samspelet med den äldre bebyggelsen att bli bra då volymerna mot kaserngården kommer att vara liknande de befintliga och harmonisera mera med den bebyggelse som bevaras. Visuellt kommer platsen att förändras med den nya bebyggelsen då utseendet på den kommer skilja sig mot befintlig bebyggelse. Byggnadsvolymerna mot kaserngården kommer att vara något lägre än bakomliggande byggnadsvolymer. Trots detta kommer inte bakomliggande

bebyggelse att exponeras från kaserngården speciellt mycket då den visuellt skärmas av husen närmast kaserngården.

Dokumentation av byggnad 21, 22 och 65 har gjorts i samband med detaljplanearbetet och finns sparad i kommunens arkiv och hos Fortifikationsverket.

MEDVERKANDE TJÄNSTEMAN

Planen har upprättats av plan- och byggenheten genom f d planarkitekt Johan Hellborg och karttekniker Anita Spetz samt chefen för Plan- och byggenheten Håkan Karlsson. F d bygglovshandläggare Lena Ljungberg har bidragit med beskrivningar av den kulturhistoriskt värdefulla bebyggelsen.

GENOMFÖRANDEBESKRIVNING

ORGANISATORISKA FRÅGOR

Vad är en detaljplan?

Planprocessen regleras i plan- och bygglagens 5:e kapitel. I detta fall föreslås att planen hanteras med standardförfarandet. Förfarandets olika steg redovisas nedan.

Med en detaljplan reglerar kommunen hur mark och vatten ska användas och hur bebyggelsen ska se ut. Detaljplanen talar därför om vad du och andra får och inte får göra för byggåtgärder inom planområdet.

Planprocess

Planprocessen regleras i plan- och bygglagens 5:e kapitel. I detta fall hanteras planen enligt så kallat standardförfarande. Förfarandets olika steg redovisas nedan.

Planarbetet inleds

Ett förslag till detaljplan, samrådshandling, tas fram med plankarta, plan- och genomförandebeskrivning illustrationer m. m. Förutsättningar och idéer prövas under arbetet.

Samråd

Dialog med länsstyrelsen, andra myndigheter, föreningar, sakägare, allmänhet med flera kring samrådshandlingen. Syftet med samrådet är att förbättra beslutsunderlaget och att ge möjlighet till insyn och påverkan. Efter samrådet sammanställs inkomna synpunkter i en samrådsredogörelse. Denna sammanställning får enligt Boverket anstå till granskningsutlåtandet. Planhandlingarna bearbetas om yttrandena så föranleder.

Granskning

Den bearbetade planhandlingen ställs ut och skickas ut för granskning under ca 4 veckor. Efter granskningsskedet sammanställs inkomna synpunkter i ett granskningsutlåtande. Planhandlingarna bearbetas vid behov innan planen antas.

Antagande

Detaljplanen antas av byggnadsnämnden. Beslutet kan överklagas och prövas då i första instans av Mark- och miljödomstolen. Länsstyrelsen kan överpröva antagandebeslutet om man inte är nöjd med planens innehåll och utformning. Överprövningen kan leda till att antagandebeslutet upphävs och att planen återförvisas till kommunen för omarbeting.

Laga kraft

Detaljplanen vinner laga kraft ca 4-5 veckor efter antagandet om detta beslut inte överklagas eller överprövas.

Genomförandetid

Genomförandetiden har satts till fem år från den dag planen vinner laga kraft. Den tiden har valts med tanke på att förutsättningarna för Försvarsmaktens verksamhet kan ändras på ett sätt som gör att kommunen får behov av att göra förändringar inom planområdet. Sådana förändringar underlättas om genomförandetiden är kort.

Ansvarsfördelning, huvudmannaskap

Karlsborgs kommun skall vara huvudman för allmänna platser. Detta innefattar gatumark och naturmark med bland annat gång- och cykelvägar.

Trafikverket är väghållare för Flottiljvägen och kommunen är väghållare för övriga gator inom allmän platsmark. Kommunen ska bygga om infarten till begravningsplatsen och transformatorområdet i nordvästra delen av planområdet enligt avtal.

Ledningsnätet är i all väsentligt utbyggt i området. Den som utför byggnadsåtgärder är ansvarig för påverkan och kompletteringar av befintliga ledningar. Skanova, som har teleledningar i området, är angelägen om att ev. behov av flyttning anmäls i god tid.

Vid planering och byggande ska alla aktörer inom området beakta att räddningstjänstens behov av framkomlighet för utryckningsfordon tillgodoses, samt att räddningstjänstens behov av vatten för brandsläckning tillgodoses genom brandposter. Inom planområdet är konventionellt system enligt VAV P 83 och VAV P 76 tillämpligt.

FASTIGHETSÄTTSLIGA FRÅGOR

Detaljplanen gör det möjligt för respektive fastighetsägare att sälja tomtmark inom området. I sådant fall ska ansökan om avstyckning lämnas in till Lantmäteriet av fastighetsägaren.

EKONOMISKA FRÅGOR

Karlsborgs kommun ska ansvara för drift och underhåll av allmän platsmark inom hela planområdet med undantag av Flottiljvägen. Kommunen ska även bekosta utbyggnad av ny väg till befintlig begravningsplats och befintligt ställverk.

Om allmänna ledningar måste ändras eller kompletteras ska detta finansieras av respektive fastighetsägare.

Kostnader för flytt av milsten i korsningen Milstensvägen – Safirvägen bekostas av fastighetsägaren.

Fastighetsförrättningar betalas av den som lämnar in ansökan eller på sätt som berörda parter avtalar.

Kommunens kostnader för detaljplaneringen betalas delvis genom ett planavtal med Fortifikationsverket. Som följd av det avtalet ska planavgift inte tas ut i samband med bygglov för byggprojekt inom med HK betecknat område söder om nuvarande Lansenvägen. Planavgift ska i övrigt debiteras enligt gällande taxa för bygglov eller anmälan enligt PBL och PBF.

Plan- och byggenheten

Håkan Karlsson

Chef Plan- och byggenheten